

Strictly Confidential: (For Internal and Restricted use only)
Secondary School Examination-2020
Marking Scheme – ODIA
(SUBJECT CODE 013)
(PAPER CODE –14)

General Instructions: -

1. You are aware that evaluation is the most important process in the actual and correct assessment of the candidates. A small mistake in evaluation may lead to serious problems which may affect the future of the candidates, education system and teaching profession. To avoid mistakes, it is requested that before starting evaluation, you must read and understand the spot evaluation guidelines carefully. **Evaluation is a 10-12 days mission for all of us. Hence, it is necessary that you put in your best efforts in this process.**
2. Evaluation is to be done as per instructions provided in the Marking Scheme. It should not be done according to one's own interpretation or any other consideration. Marking Scheme should be strictly adhered to and religiously followed. **However, while evaluating, answers which are based on latest information or knowledge and/or are innovative, they may be assessed for their correctness otherwise and marks be awarded to them. In class-X, while evaluating two competency based questions, please try to understand given answer and even if reply is not from marking scheme but correct competency is enumerated by the candidate, marks should be awarded.**
3. The Head-Examiner must go through the first five answer books evaluated by each evaluator on the first day, to ensure that evaluation has been carried out as per the instructions given in the Marking Scheme. The remaining answer books meant for evaluation shall be given only after ensuring that there is no significant variation in the marking of individual evaluators.
4. Evaluators will mark (√) wherever answer is correct. For wrong answer 'X' be marked. Evaluators will not put right kind of mark while evaluating which gives an impression that answer is correct and no marks are awarded. **This is most common mistake which evaluators are committing.**
5. If a question has parts, please award marks on the right-hand side for each part. Marks awarded for different parts of the question should then be totaled up and written in the left-hand margin and encircled. This may be followed strictly.
6. If a question does not have any parts, marks must be awarded in the left-hand margin and encircled. This may also be followed strictly.
7. If a student has attempted an extra question, answer of the question deserving more marks should be retained and the other answer scored out.
8. No marks to be deducted for the cumulative effect of an error. It should be penalized only once.
9. A full scale of marks **0-80** has to be used. Please do not hesitate to award full marks if the answer deserves it.
10. Every examiner has to necessarily do evaluation work for full working hours i.e. 8 hours every day and evaluate 20 answer books per day in main subjects and 25 answer books per day in other subjects (Details are given in Spot Guidelines).
11. Ensure that you do not make the following common types of errors committed by the Examiner in the past:-
 - Leaving answer or part thereof unassessed in an answer book.
 - Giving more marks for an answer than assigned to it.
 - Wrong totaling of marks awarded on a reply.
 - Wrong transfer of marks from the inside pages of the answer book to the title page.
 - Wrong question wise totaling on the title page.
 - Wrong totaling of marks of the two columns on the title page.
 - Wrong grand total.
 - Marks in words and figures not tallying.
 - Wrong transfer of marks from the answer book to online award list.

- Answers marked as correct, but marks not awarded. (Ensure that the right tick mark is correctly and clearly indicated. It should merely be a line. Same is with the X for incorrect answer.)
 - Half or a part of answer marked correct and the rest as wrong, but no marks awarded.
12. While evaluating the answer books if the answer is found to be totally incorrect, it should be marked as cross (X) and awarded zero (0)Marks.
 13. Any unassessed portion, non-carrying over of marks to the title page, or totaling error detected by the candidate shall damage the prestige of all the personnel engaged in the evaluation work as also of the Board. Hence, in order to uphold the prestige of all concerned, it is again reiterated that the instructions be followed meticulously and judiciously.
 14. The Examiners should acquaint themselves with the guidelines given in the Guidelines for spot Evaluation before starting the actual evaluation.
 15. Every Examiner shall also ensure that all the answers are evaluated, marks carried over to the title page, correctly totaled and written in figures and words.
 16. The Board permits candidates to obtain photocopy of the Answer Book on request in an RTI application and also separately as a part of the re-evaluation process on payment of the processing charges.

AISSE – 2020
Subject: ODIA (013)
CLASS-X
MARKING SCHEME

Series: JBB

Maximum Marks: 80

General Instructions:

- The Marking Scheme carries only suggested value points for the answers. These are only guidelines and do not constitute the complete answer. The students can have their own expression and if the expression is correct, the marks be awarded accordingly.
- As per the orders of the Hon'ble Supreme Court, the candidates are permitted to obtain photocopy of the Answer Book on request on payment of the prescribed fee.
- All Examiners/Additional Head Examiners/Head Examiners are once again reminded that they must ensure that evaluation is carried out strictly as per value points for each answer as given in the Marking Scheme.
- All the Head Examiners/Examiners are instructed that while evaluating the answer scripts, if the answer is found to be totally incorrect, (X) should be marked on the incorrect answer and awarded '0' Marks.

‘କ’ ବିଭାଗ

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
1.	<p>(କ) ଆମ ଭାରତବର୍ଷକୁ ସ୍ଵାଧୀନ କରିବା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ଆତ୍ମୋତ୍ସର୍ଗ କାହାଣୀ ଆଜିର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗର୍ବିତ କରିଥାଏ । କାରଣ ସ୍ଵାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ସେମାନେ ନିଜ ସୁଖର ସଂସାରକୁ ମଧ୍ୟ ବିପନ୍ନ କରିଥିଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଆଜିର ପିଲାମାନେ ଜାତୀୟତାବାଦୀ ଚେତନାରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କର ଗୁଣଗାନ କରନ୍ତି ।</p> <p>(ଗ) ସାର୍ବଜନୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଚେତନାର ସ୍ରୋତରେ ନିଜକୁ ଭସାଇ ପାରିଲେ ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ହେବ ବୋଲି ଚିନ୍ତା କରାଯାଇଛି ।</p> <p>(ଘ) ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କର ରକ୍ତକୁ ମାଟିମାଆର ବିଜୟ ତିଳକ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରାଯାଇଛି ।</p> <p>(ଙ) ଆମ ଦେଶର ଗୌରବମୟ ଇତିହାସ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ହେବା ଉଚିତ୍ ।</p> <p>(ପ୍ରତିଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣବାକ୍ୟରେ ଲେଖାଯିବା ଉଚିତ୍)</p>	2 each	10

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
	<p>(ଗ) ଛନ୍ଦ:</p> <p>ଭାଗବତବାଣୀ: କବି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ଏହି ଛନ୍ଦରେ ରଚିତ । ଏହାର ଦୁଇ ପାଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦ ହୁଏ । ପ୍ରତିପାଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ନଅ । ତେଣୁ ଏହାକୁ ନବାକ୍ଷରୀ ବୃତ୍ତ ବା ନବାକ୍ଷରୀ ଛନ୍ଦ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ପ୍ରତିପାଦର ତୃତୀୟ, ପଞ୍ଚମ ଓ ଶେଷ ଅକ୍ଷର ଉପରେ ଯତିପାତ ହୁଏ ।</p> <p>ଉଦାହରଣ: ପ୍ରାଣୀର' ଭଲ' ମନ୍ଦବାଣୀ' ମରଣ' କାଳେ' ତାହାଜାଣି' ।</p> <p>(ଭାଗବତ- ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ)</p> <p>ରାମକେରୀ: ଦୁଇପାଦରେ ଗୋଟିଏ ପଦ । ପ୍ରତିପାଦରେ ୧୨ଟି ଅକ୍ଷର ଥାଏ । ପ୍ରତିପାଦର ନବମ, ଏକାଦଶ ଓ ଷୋଡ଼ଶ ଅକ୍ଷରରେ ଯତିପାତ ହୁଏ ।</p> <p>ଉଦାହରଣ: କଳାକଳେବର କହ୍ନାଇ' ସଙ୍ଗେ' ରୋହିଣୀ ସୁତ' କରନ୍ତି ମଥୁରା ବିଜୟେ' ଦାଣ୍ଡେ' ଦେଖ ସଙ୍ଗାତ' ।</p> <p>(କଳାକଳେବର ଚଉତିଶା - ଭକ୍ତ ଚରଣ ଦାସ)</p> <p>ଲକ୍ଷଣ- ଉଦାହରଣ ଓ ଯତିପାତ-</p> <p>(ଲକ୍ଷଣ, ଉଦାହରଣ ଓ ଯତିପାତ ଠିକ୍ ଥାଇ ଯେ କୌଣସି ଉଦାହରଣକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ)</p> <p>(ଘ) ରୁଚିଗୁଡ଼ିକୁ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର:-</p> <p>(i) ଅକ୍ଷର ଲଭତି-ଅସହାୟର ସହାୟ (ii) ଆକାଶ କୁସୁମ-ବୃଥା ସ୍ୱପ୍ନ (iii) କାଠିକର ପାଠ-କଷ୍ଟସାଧ (iv) ଆଖି ପକାଇବା-ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇବା (v) କଳାକନା ବୁଲାଇବା-ସର୍ବସ୍ୱ ଲୁଚିନେବା (vi) ହାତ ଧରିବା-ବିବାହ କରିବା/ନେହୁରା ହେବା</p> <p>(ଉପରୋକ୍ତ ଅର୍ଥକୁ ଆଧାର କରି ସାର୍ଥକ ବାକ୍ୟ ଲେଖାଥିଲେ ପୂରା ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ)</p>	<p>2 2</p> <p>1 each</p>	<p>4</p> <p>4</p>

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
	<p>(ଡ) ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ: ଏହା ଏକ ମେଘୁଆ/ମେଘାଛନ୍ନ ସଂଧ୍ୟା ଥିଲା । ପକ୍ଷୀଗୁଡ଼ିକ/ମାନେ ଏକ ଗଛ ତାଳରେ ବସିଥିଲେ । ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ ଏକ/ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁକ ଧରି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁଳିକରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ/ଚେଷ୍ଟାକଲେ । କିନ୍ତୁ ପରିସ୍ଥିତି ଶିକାରୀର ମନ ବଦଳାଇ ଦେଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ/ଯଦ୍ୱାରା/ଯାହାପାଇଁ ସେ ଗୁଳି ଫୁଟାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେନାହିଁ ।</p> <p>(ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶକ୍ଷମ ସମସ୍ତ ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ)</p>	1 each Sentence	4

‘ଘ’ ବିଭାଗ

5.	<p>ସପ୍ତସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ: (କ) ସଭ୍ୟତା ଓ ବିଜ୍ଞାନ - ବଂଶୀଧର ସାମନ୍ତରାୟ (ଖ) ଜନ୍ମଭୂମି - କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ପ୍ରବନ୍ଧ, ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ନାମ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା</p>	1 1 3	5
6.	<p>(କ) ଲଣ୍ଡନର Conduit Street କୁ ବି.ବି.ସି ସମ୍ପାଦ ପ୍ରଚାର ବିଭାଗ ଯେଉଁଠି ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥିଲେ ତାହା ସ୍ୱଚ୍ଛଳାଣ୍ଡର ଲୋକେ ପସନ୍ଦ କଲେ ନାହିଁ । ଫଳରେ ସେଠାରେ ମାସ ମାସ ଧରି ଆନ୍ଦୋଳନ ଚାଲିଥିଲା ।</p> <p>(ଖ) ନିଜର ଜନ୍ମଦାତା ପିତା ବିଶ୍ୱନାଥ ଦତ୍ତ ଏବଂ ପିତୃତୁଲ୍ୟ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସଙ୍କୁ ନରେନ୍ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ବ୍ୟବଧାନରେ ହରାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଉଭୟଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ନରେନ୍ ଦୁଇ ପିତାଙ୍କୁ ହରାଇଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି ।</p> <p>(ଗ) ସତ୍ୟବାଦୀ ବନବିଦ୍ୟାଳୟର ପଞ୍ଚସଖା - ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ, ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ, ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର, ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର ଓ କୃପାସିନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର । ଦର୍ଶନ ଓ ଭାବଧାରା ସମାନ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚସଖା କୁହାଯାଉଥିଲା ।</p> <p>(ଘ) ରୋମୀୟ ସଭ୍ୟତା ବୈଷୟିକ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଭୋଗବାଦକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ଭାରତୀୟ ସଭ୍ୟତା ତ୍ୟାଗ ସମେତ ଆତ୍ମସଂଯମତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥାଏ ।</p>	2 each	6

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
	(ଡ) ପଲ୍ଲୀସହ ଲେଖକଙ୍କର ମଧୁର ସଂପର୍କ କମିଯାଇଥିବାରୁ / ଲେଖକ ସହରାଭିମୁଖୀ ହୋଇ ପଲ୍ଲୀଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଇଥିବାରୁ ସାରମାଉସୀ ସହ ତାଙ୍କର ସଂପର୍କ ବଦଳି ଯାଇଛି । * ଉତ୍ତରବିନ୍ଦୁ ସହ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ।		
7.	(କ) ସହରୀ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିର ନିଜ ପଲ୍ଲୀଗ୍ରାମକୁ ଫେରିବା (ନ ଫେରିବା ଲେଖା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନମ୍ବର ଦିଆଯିବ) (ଖ) ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତାର ଆଦର୍ଶ ସମସ୍ତେ ଜାଣିଲେ (ଗ) ଶିକ୍ଷା (ଘ) ସରସ୍ୱତୀ	1 each	4
8.	(କ) ମଙ୍ଗଳେ ଅଇଲା ଉଷା - ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର (ଖ) ଚିଲିକାରେ ସାୟନ୍ତନ ଦୃଶ୍ୟ - ରାଧାନାଥ ରାୟ କବିତା, କବିଙ୍କ ନାମ- ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ- ବିଷୟବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା-	1 1 3	5
9.	(କ) ଅଶ୍ୱତ୍ଥମା ପଞ୍ଚୁପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଛିନ୍ନ ମସ୍ତକ ଭାର ବହନ କରି ଆସୁଥିବାର ବାଉଁଶ ଦୃବକ୍ଷ ମାନଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ । (ଖ) ନିଜ ପିତାଙ୍କ ଶତ୍ରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଆନୁଗତ୍ୟ ନ ରଖି, ପିତୃବ୍ୟ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କ ସହ ବାଦ ରଚନାପୂର୍ବକ ସୈନ୍ୟସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରାଇ ନେବାକୁ ରାବଣ ଦୂତ ମାଧ୍ୟମରେ ବାଉଁଶ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । (ଗ) ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାପରିପ୍ଳୁତ ଜଳ, ଛଳ ଓ ଆକାଶ ତଥା ସମଗ୍ର ସୃଷ୍ଟିକୁ କବି ପାରଦ-ଧଉତ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । (ଘ) ସୀତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ସହ ତାଙ୍କର ଦୁଃଖରାଶି ଉପଶମ କରି ନବଜୀବନ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଉଷା ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭୁବନକୁ ଆସିଥିଲେ । (ଡ) ସକଳପ୍ରକାର ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ନବୀନ ଯୁଗର ତରୁଣ ମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧନହରା କୁହାଯାଇଛି । * ଉତ୍ତରବିନ୍ଦୁ ସହ ସଂପର୍କିତ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବ ।	2 each	6
10.	(କ) ଗଛଲତାର ଫଳରୁ (ଖ) ଝରଣା (ଗ) ତମସା ନଦୀକୁ ସ୍ନାନପାଇଁ ଯିବାକୁ (ଘ) ଭୀମ	1 each	4

Q. No.	KEY POINTS / VALUE POINTS	DIVISION OF MARKS	TOTAL MARKS
11.	ଗାଢ଼ିକ/ନାଟ୍ୟକାର ପରିଚିତି, ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଷୟବସ୍ତୁ ନିଜସ୍ୱ ମତ/ଉପସଂହାର	1 3 1	5

- ବି.ଦ୍ର.: (i) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରରେ ବିବିଧ ଗ୍ରହଣୀୟ ବିକଳ୍ପକୁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପରିସରକୁ ନିଆଯିବ ।
(ii) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଲେଖାର ମୌଳିକତା/ବାସ୍ତବତାକୁ ଆଧାର କରି ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯିବ ।
(iii) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଡନଖୁ ଓ ବିଚାର ବିମର୍ଶ ପରେ ସର୍ବାଧିକ ନମ୍ବର 80/80 ଦିଆଯାଇପାରିବ ।

* * *